

Mesec

1969. godine, 20. jula, Zemlja je čula reči „Ovo je mali korak za čoveka, ali veliki za čovečanstvo”. Posada Apola 11, koja je poletela 16. jula stigla je na Mesec. Ljudska fascinacija Mesecom traje koliko i ljudi. Preko pesama, mitova, verovanja, do nauke 20. veka koja je učinila mogućim da čovek stupi na Mesec. Milioni ljudi širom sveta pratili su preko televizije dolazak prvog čoveka na Mesec.

Snimak možete pogledati ovde <http://www.youtube.com/watch?v=RMNSD7MmT4>

„Trka” do Meseca dešavala se tokom celog perioda hladnog rata. SAD i SSSR su se nadmetale u svemu. Godine 1958. SAD su nekoliko puta pokušale da lansiraju raketu prema Mesecu. Nisu imali uspeha. SSSR je 1959. lansirao stanicu Luna 1, koja je proletela oko 6.000 km pored Meseca posle čega je ušla u orbitu oko Sunca i postala prva veštačka planeta Sunčevog sistema. Te godine, lansirana je i Luna 2 koja je pala na Mesec i postala prvi predmet sa Zemlje na Mesecu. Luna 3 je lansirana iste te godine, zašla je sa druge strane Meseca i snimila njegovu drugu stranu.

Sovjeti su nastavili lansiranja sonde na Mesec, međutim prizemljivanje je bilo problem. Tek je Luna 9, 1966, bila uspešna – bezbedno je sletela. Iste godine, Luna 10 je ušla u orbitu Meseca i tu ostavljena. Postala je Mesečev mesec, prvi satelit Meseca.

Amerikanci su 1964. i 1965. takođe uspešno lansirali nekoliko sonde koje su stigle do Meseca. U periodu 1966. i 1968. godine, američke sonde Orbiter i Servejor su se sputile na površinu Meseca.

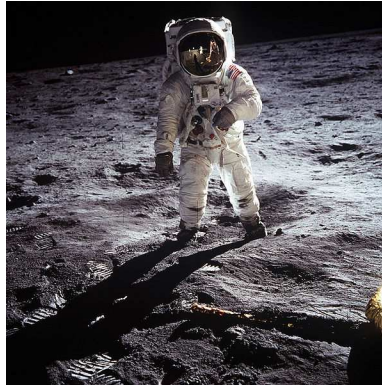
Posle američkih uspeha povećao se politički pritisak u SSSR-u u vezi sa svemirskim programom. Bilo je planirano da 1968. poleti brod sa ljudskom posadom. Iste godine, Amerikanci su lansirali Apolo 7, sa tri člana posade, zatim Apolo 8, koji se sa tročlanom posadom uputio ka Mesecu, obleteo ga i vratio se na Zemlju. To je bio najduži put koji je do tada ostvaren.

Sovjeti su pokušali dva puta da lansiraju brod, ali oba puta je eksplodirao. Imali su manje novca, glavni konstruktor projekta, Koroljev, umro je neku godinu ranije, i nisu imali sreće.

Američka misija Apolo 1, 1967, bila je zamišljena kao prva sa ljudskom posadom u kojoj će poleteti i komandni i svemirski modul. Pri poletanju je došlo do nesreće u kojoj su u vatri stradala tri astronauta – Virdžil Grisom, Ed Vajt i Rodžer Kafi.

Sovjeti su odustali od ljudske posade, ali ne i od programa. Tri dana pre poletanja Apola 11, lansirali su letelicu, ali ona nije uspešno sletela.

Apolo 11 je lansiran 16. jula 1969, napravio je krug oko Zemlje i odleteo do Meseca. Prvi je izašao Nil Armstrong, a zatim Edvin Oldrin.

**Fotografija Edvina Baza Oldrina
koja je postala deo kolektivnog sećanja.**

Otisak stopala astronauta

Lunarni programi su živeli jos neko vreme.

Sovjeti nisu uspeli da pošalju čoveka na Mesec, ali su spustili automatska vozila Lunahod 1 i 2, koja su provela mesece na površini Meseca i izvršila veliki broj ispitivanja. Poslednja sovjetska letilica bila je Luna 24, 1976. godine.

Poslednja poseta čoveka Mesecu bila je 1972. godine brodom Apollo 17. Astronauti Džin Sernan i Džek Šmit boravili su na Mesecu tri i po dana. Sve je bilo uživo. Ali, ljudi znaju za Armstronga i Oldrina, ipak malo njih zna da je još deset astronauta ponovilo isti podvig.

1902, Put na Mesec, Žorž Melijes

Uz podsećanje na hod po mesecu, predlažemo Mesečevu muzičku kompilaciju sa puno verzija Blue Moon. Na početku u izvođenju Dina Martina:
<http://www.youtube.com/watch?v=xrlstkuso98>

A onda opet Blue Moon u izvođenju Elvisa Preslija, Net King Kola, Bili Holidej, Frenka Sinatre i Roda Stjuarta i u izvođenju mišića iz filma Bejb. Zatim Fly me to the moon Frenka Sinatre, Tonija Beneta, Sare Von, Doris Dej, pa Paper moon Ele Fizardžerald i Net King Kola. I opet Bili Holidej sa I Wished On The Moon.

Onda pređite na Killing Moon <http://www.youtube.com/watch?v=aX1PwkgwsG0> (Echo & The Bunnymen). Ubeležite sebi da (ponovo) pogledate film Donnie Darko, Ričarda Kelija iz 2001. Podsetite se i Man on the moon, REM-a. Potom, sa Tomom Vejtsom Shoot the Moon i budite Drunk on the Moon, i plešite sa Nilom Jangom uz Harvest Moon. Na kraju, ubrzajte sa Ded Kenedis i Moon Over Marin, Ramonsima Howling At The Moon, pa završite super brzo sa Krempsima, Rock on the Moon.

Ili nemojte završiti, napravite svoju lunatičku kompilaciju – materijala ima u izobilju (Sevidž Garden, Moon and Back; Polis, Walking on the moon; Elektrik Lajt Orkestra, Ticket To The Moon, Grejtful Ded, Standing On The Moon; Nevill Braders, Yellow Moon, Nik Kejv, Doli Parton... Puno ih je koji su pevali (o) Mesecu).

Maja Šahović

[Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported](#)

You are free:

- to Share - to copy, distribute and transmit the work
- to Remix - to adapt the work

Under the following conditions:

- Attribution. You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- Noncommercial. You may not use this work for commercial purposes.
- Share Alike. If you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.
 - For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. The best way to do this is with a link to this web page.
 - Any of the above conditions can be waived if you get permission from the copyright holder.
 - Nothing in this license impairs or restricts the author's moral rights.